

TINERII ÎN BISERICĂ ȘI PROVOCĂRILE POSTMODERNISMULUI

Prof. dr. Alexandru Nicoară

THE YOUTH IN THE CHURCH AND THE CHALLENGES OF POSTMODERNISM

Summary: The church is not just for the elders who regularly attend it at the sacraments or church hierarchs. It addresses a continual invitation to Christ to all young people, girls and boys, according to the love that the Savior had for them, „Young, I tell you, get up! (Luca 7, 14). And they are called to the great supper to rejoice with God and his saints in the salvation prepared for mankind through the bloody sacrifice on Golgotha. Working with young people requires special attention and proper training from the altar servants. Today's theology must be anchored in the pure living of the Church, which is the only key to solving the riddles of youth. For every young person, the supreme model remains Jesus Christ who comes into the world to save people, not to judge them. Beyond that, young people should see in church ministers patterns of Christian behavior and morals, guided by the expression „deeds not words”. By helping them to be saved, we will be saved.

Keywords: young, mission, secularization, society, catechesis, cooperation, postmodernism

Introducere

Familia creștină și toate structurile sociale sunt afectate de secularizarea lumii contemporane, o lume într-o continuă alergătură după bani și bunuri materiale. Autorul Gerard Meisenberg consideră că împotriva secularizării nu poate lupta decât religia printr-o misiune autentică și bine ancorată în Sfânta Scriptura și în scrierile patristice astfel încât să poată stopa orice fenomen care ar putea dăuna societății, fie că vorbim de consumism sau de un sistem educațional eronat. G. Meisenberg atenționează faptul că în țările unde tinerii

își pierd din religiozitate, întreaga sferă religioasă va suferi¹. Bisericii îi revine această greutate de a merge să caute oaia cea pierdută (Lc. 15, 4). Preotul trebuie să-i cheme pe tineri precum odinioară Iosua „Aproiați-vă și ascultați cuvintele Domnului, Dumnezeuului vostru”. (Ios. 3, 9). Pentru tineri avantajele participării la Sfânta Liturghie sunt unele concrete, adaptate realităților contemporane², dar mereu din perspectiva veșniciei „*V-am scris vouă, tinerilor; pentru că sunteți tari și cuvântul lui Dumnezeu petrece în voi și ați biruit pe cel viclean*” (I Ioan 2, 14).

Cateheze cu tematică actualizată

Adeeseori am fost întrebat ce trebuie să facă preotul ca să-i atragă pe tineri să participe activ la viața Bisericii. Nimic special! Dacă există iubire față de ei și față de misiunea preoțească lucrurile se schimbă. Cele două sunt aripile cu care preotul se poate înălța pe culmile unei pastorații rodnice. Dacă ne raportăm la anumiți factori de tranziție, tinerii de astăzi nu posedă suficientă experiență pentru a se detașa de efectele negative ce derivă din ideologiile postmodernismului³. Tinerii simt foarte bine dacă preotul a ajuns accidental să-și exercite vocația. Se vede în gesturi, atitudine și în toate activitățile liturgice, catehetice, social-filantropice și gospodărești pe care acesta le desfășoară.

Tinerii au nevoie de o catehizare actualizată, multidisciplinară în care Biserica să invite la dialog personalități ale culturii, oameni care pot împărtăși din iubirea lor față de cultură, biserică și neam. Catehezele trebuie să trateze teme „la zi”, să fie bine structurate și argumentate fără să se depărteze de tezaurul Ortodoxiei.

Preoții parcă au o teamă nefirească de a aborda teme provocatoare pentru tinerii societății actuale. Unora le este greu să se detașeze de „banalele” predici sau cuvântări teologice pe care le rostesc în cadrul slujbelor religioase. În cadrul doctoratului am fost foarte preocupat de studiile pe care părinții capadocieni le-au absolvit, fie la Atena sau Antiohia. Cei trei ierarhi (Sfântul Vasile cel Mare, Sfântul Grigorie de Nyssa, Sfântul Grigorie de Nazianz) au fost oameni ai vremii lor reușind să răspundă la unele provocări dogmatice folosindu-se de toată știința vremii. Și așa aminti aici curajul Sfântului Vasile cel Mare care folosește la pomenirea Sfântului Mucenic Eupsihie, o nouă formulă doxologică pe care pnevmatomahii o respingeau: „*Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh*”. Doxologia tradițională („*Mărire Tatălui prin Fiul în Sfântul*

¹ Gerard Meisenberg, *Secularization and Desecularization in Our Time*, în *The Journal of Social, Political and Economic Studies*, nr. 3, 2011, pp. 319-320.

² Brânzea Nicolae, Radomir Marius Sorin, *Tinerii, Biserica și provocările societății contemporane*, Simpozion Internațional Young people in Church and Society, Alba Iulia, 9-10 may, 2016, p. 262.

³ Vlad I. Bondre, *Provocările contemporane ale identității românești: desacralizarea tinerii societăți*, Memoria Ethnologica, An XX, nr. 74-75, ianuarie-iunie, Baia Mare, 2020, p. 116.

Duh”) era utilizată și de ereticii pnevmatomahi care o interpretau în sensul cacodoxiei lor, potrivit unor sofisme ale credinței. După modelul sfântului ierarh și preoții din ziua de astăzi ar trebui să aibă curajul de a ieși cu demnitate și înțelepciune, dincolo de amvon, să facă cunoscut pe Domnul Hristos. Prin curaj și printr-o pregătire intelectuală deosebită, sfinții capadocieni au reușit să îndepărteze ereziile trinitare din sânul Bsericii.

E vârsta căutărilor pentru tineri, diverse întrebări îi macină: Cum se raportează biserica la știință? Cum se folosesc resursele culturale și sociale în, și spre, folosul oamenilor? Cum promovează biserica prin slujitorii ei cultura și cum reușește să facă cunoscuți publicului pe intelectualii parohiei? Ce simbolizează fiecare gest liturgic? ș.a.m.d, sunt doar câteva dintre frământările tinerilor de astăzi. Drumul tânărului spre maturitate este anevoios și formează un plan de viață în lumina căruia își trăiește fiecare moment al vieții sale pregătindu-și viitorul. Planul acesta de viață se poate defini ca fiind o orientare dinamică spre viitor, o orientare a propriei vieți, un dinamism care îl împinge pe tânăr să se realizeze într-o anumită direcție⁴.

Activități în parohie

E foarte important ca aceste activități să nu se desfășoare doar cu ocazia unor evenimente mai speciale, ci să aibă o continuitate firească și diversificată. Preotul trebuie să atragă spre Hristos pe toți: și pe medic și pe avocat și pe profesor „ca toți să fie una” (Ioan 17, 21). Activitățile nu trebuie să fie doar teologice ci pot căpăta nuanțe sanitare, sociale, sportive, artistice, etc. Studiul aprofundat al Teologiei se face în școlile teologice iar cei interesați le pot urma.

Atât timp cât preotul nu se abate de la învățătura Sfintelor Sinoade Ecumenice poate promova diverse activități culturale și sociale. Din păcate pentru unii slujitori creativitatea este o problemă reală neputând să se „abată” deloc de la învățăturile pe care le oferă în cadrul Sfintelor Taine și ierurgii.

Activități în cadrul parohiei nu înseamnă doar slujbe și cateheze, ci orice activitate cu scop educativ, sportiv, artistic, ecologist, sau oricare altă activitate care poate îmbunătăți viața sufletească și trupească a enoriașilor din parohie. Secretul nu ar fi acela în care preotul singur, eventual însoțit de cei apropiați parohiei (epitrop, cântăreț sau ipodiaconi), ar fi moderatorul acestor întâlniri, ci să încerce să antreneze și pe alți intelectuali ai comunității proveniți din domenii diverse. Dacă pleacă la drum cu gândul că el poate să reușească de unul singur este total greșit și lipsit de realism.

Preotul trebuie „să provoace” intelectualitatea și să ofere prilejul ca aceștia să se întâlnească și să se cunoască mai bine. Profesorul de religie, care a absolvit aceeași instituție de învățământ cu cea a preotului, trebuie să participe într-un

⁴ Giuseppe Sovrnigo, *Religione e persona. Psicologia dell'esperienza religiosa*, Edizioni Dehoniane, Bologna, 1990, p. 270.

mod activ la intensificarea vieții religioase a comunității. De cele mai multe ori preotul se raportează într-un mod de superioritate care nu face decât să depărteze pe acesta sau pe oricare alt intelectual dornic să se implice în viața comunității. Biserica trebuie să păstreze o relație apropiată cu școala, cu primăria, cu bibliotecile sau cu oricare altă instituție culturală.⁵

Biserica, împreună cu școala, trebuie să aibă, direct sau tangențial, contacte cu toate instituțiile culturale și sociale și să stabilească relații de cooperare și colaborare. Preotul are un rol important în ridicarea calității în educația moral-civică a tinerilor ajutându-i pe aceștia să dobândească abilități meta-cognitive ce nu se regăsesc în procesul complex de predare-învățare. Amintim câteva dintre acestea: încrederea în sine, raționalizarea logică, conștientizarea interpersonală, expresivitatea creativă, lucrul în echipă, organizarea unor activități care nu sunt regăsite în curriculum școlar. Biserica a derulat o serie de activități menite să dezvolte dragostea față de școală și față de Hristos. Cele mai cunoscute activități derulate de biserică și destinate tinerilor sunt complementare orei de Religie sau altor programe, precum „Hristos împărtășit copiilor” sau „Alege școala!”, derulate în Patriarhia Română cu binecuvântarea Întâistătătorului ei, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

Tinerii de astăzi- o generație dificilă

Se cunoaște faptul că părinții fac, din prea multă iubire, unele greșeli fatale în educația copiilor. Unii dintre ei își retrăiesc copilăria prin copilăria propriilor copii. Dacă ei au făcut box sau oricare alt sport același lucru trebuie să-l facă și ce mici. Practic se anulează trăirile, dorințele și așteptările copiilor impunându-li-se anumite activități care nu corespund cu înclinațiile și afinitățile acestora.

Părinții merg pe principiul că dacă ei au avut o copilărie cu lipsuri, copiii lor trebuie să aibă din abundență orice. Total greșit! Studiile de specialitate arată că această hiperprotectivitate naște incompetență și iresponsabilitate. Copiii care au părinți hiperprotectivi vor dezvolta dificultăți în a-și asuma responsabilități, preferând din comoditate să aștepte ca altcineva să și le asume și să-i satisfacă nevoile. Un părinte hiperprotectiv de tip „cloșcă” dovedește în mod indirect că nu are încredere în copilul său că poate fi independent și îi transmite și acestuia neîncrederea care, în timp, devine lipsa de încredere a copilului în propriile forțe și aptitudini. Preotul trebuie să fie conștient că acești copii vor avea dificultăți de adaptare, riscând să devină adulți care fac față cu greu schimbărilor și care doresc să stea în zona de confort chiar dacă știe că acest lucru îi dăunează. Controlul excesiv al părintelui ajunge să afecteze inclusiv viața socială a copilului, viitor adult.

⁵ Maria Robu, *Empatia în educație, Necesități pedagogice moderne*, Didactica Publishing House, București, 2008, p. 62.

Părinți nu înțeleg că nu-i suficientă iubirea și grija lor ca pruncii să aibă o viață ferită de orice tristețe, greutate sau dezamăgire. Tu ca părinte nu poți învăța în locul lui (chiar dacă tu îi rezolvi temele în locul lui), nu poți plânge în locul lui, nu poți munci în locul lui, nu poți alege în locul lui, etc. Secretul nu este să îl sari tu peste un obstacol, ci să îl înveți pe el să se ferească de toate obstacolele ce îi vor apărea în viață.

Din păcate lipsește dreapta socoteală. Ea este, după teologia patristică (în special Sfântul Antonie cel Mare), împărăteasa faptelor bune prin care reușim să ne echilibrăm viața. Părinții nu știu să își implice copiii în viața familiei astfel încât ei să participe într-un mod activ la treburile casei. Nu îi implică deloc și din această cauză copiii nu mai au noțiunea de *efort*. Și este un lucru extrem de grav. Fără efort nu poți face performanță, nici culturală, nici sportivă sau de oricare altă natură. -*Am muncit noi destul în copilărie, lasă-i să nu facă nimic!* spun unii părinți fără să conștientizeze că ei înșiși devin *dușmani* sau *obstacole* în evoluția firească a copiilor lor. Devine de-a dreptul caraghios când vezi pe strada părinți ducând ghiozdanul în locul lor la clasa 8-a. În generația mea copiii mergeau singuri la școală din clasa întâi. Astăzi, sunt conduși ca regii cu escortă la școală până în clasa a 8-a. Părinți argumentează că fac acest lucru ca cel sau cei mici să nu pățească nimic când traversează strada. Realitatea-i mult mai dură. E destul de grav pentru un părinte care nu a reușit să-și învețe copilul câteva reguli de circulație sau cum ar trebui să evite o situație neplăcută sau periculoasă din viața de zi cu zi. Acolo-i examenul tău ca părinte.

Tinerii și dependențele

Pentru început considerăm important să amintim faptul că niciun adolescent nu este imun la dependență, indiferent de sex, clasă economică, proveniență din zonă urbană sau rurală sau alte criterii de departajare. Sfânta Scriptură oferă multă nădejde în ceea ce privește puterea lui Dumnezeu, prin Duhul Sfânt, de a combate dependența dacă cel credincios se roagă cu credință. Sfântul Apostol Pavel în Epistola către Corinteni scria că Dumnezeu nu îngăduie să fim ispitiți peste măsura noastră „*Nu v-a ajuns nici o ispită care să nu fi fost potrivită cu puterea omenească. Și Dumnezeu, care este credincios, nu va îngădui să fiți ispitiți peste puterile voastre; ci, împreună cu ispita, a pregătit și mijlocul să ieșiți din ea, ca s-o puteți răbda*” (I Cor. 10, 13).

Dependența ar putea fi definită ca o acțiune liber consimțită care dăunează sănătății sufletești sau trupești. În rândul dependențelor putem enumera: consumul de droguri, alcool, redbull, țigări, jocuri de noroc, jocuri video online, consumul excesiv de coca cola sau pepsi. Foarte mulți adolescenți consumă atât de mult coca cola sau pepsi încât neglijează mesele recomandate de

nutriționist ajungând să dezvolte boli de obezitate, diabet sau boli cardiace. Și uite așa, de la lucruri aparent nevinovate ajungem să ne periclităm sănătatea.

Preoții au misiunea să-i facă pe tineri dependenți de rugăciune și moralitate și să îi smulgă din ghearele pericolului drogurilor, al alcoolului, al sexului, al pseudocomunicării prin mobile-cyber-internet, ajutându-i să se detașeze din infernul patimilor în raiul desfătării, al Împărăției lui Dumnezeu cea plină de dreptate, de adevăr și de iubire dezinteresată”⁶

Patriarhul Daniel - model de pregătire intelectuală și implicare socială

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel poate fi model pentru orice adolescent și tânăr. Model de perseverență și ambiție pentru că dintr-un tânăr născut într-un sat din județul Timiș (Dobrești) cu condiții materiale modeste a reușit să urce pe culmile cele mai înalte ale educației devenind profesor universitar la Bossey (Elveția) și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. Întors în țară în anul 1980 susține sub coordonarea renumitului profesor Dumitru Stăniloae teza de doctorat „Teologie și spiritualitate creștină. Raportul dintre ele și situația actuală”. Dacă în trecut cei care învățau carte erau considerați elitele unui popor, astăzi polii s-au cam schimbat. Pentru tineri modele au devenit cei care au făcut bani fraudând statul, aceste pseudovalori care au invadat mass-media. Tinerii trebuie să înțeleagă faptul că această Catedrală a Mântuirii Neamului nu și-a făcut-o sieși, ci ea este o ofrandă adusă lui Dumnezeu de către poporul român. România ar fi fost mult mai săracă cultural și duhovnicește fără toate ctitoriile lui Ștefan cel Mare, Neagoe Basarab sau Vasile Lupu. A fost un efort financiar destul de mare și pentru Ștefan cel Mare când a ctitorit anumite mănăstiri, dar pentru el și pentru alți domnitori, Dumnezeu însemna aerul și viața lor.

Un alt aspect de care tinerii ar trebui să țină cont este relația Preafericitului cu părintele Arhimandrit Cleopa Ilie, duhovnicul de la Mănăstirea Sihăstria, iubit de toți românii și cunoscut ca *moșul putregaiul* care repeta parcă într-un mod profetic, ca oarecând Sfântul Ioan Botezătorul, *mânca-v-ar raiul*. Părintele Cleopa, o autoritate morală deosebită în viața duhovnicească, a luat sub mantia sa în 1987 pe tânărul teolog Dan Ilie Ciobotea, care mai târziu ajunge Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, în prezent Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. Dacă în viața culturală universitară a fost călăuzit de părintele Dogmaticii, părintele Academician Dumitru Stăniloae, considerat cel mai mare teolog ortodox contemporan, în viața ascetico-monahală a fost călăuzit de marele Ilie Cleopa, unul dintre cei mai buni duhovnici pe care i-a avut vreodată România. Părintele Dumitru Stăniloae și părintele Arhimandrit Ilie Cleopa au fost două personalități marcante ale vieții bisericești care au fost garanții celui care va fi numit mai târziu în demnitatea de patriarh.

⁶ Brânzea Nicolae, Radomir Marius Sorin, *Tinerii, Biserica și provocările societății contemporane*, Simpozion Internațional Young people in Church and Society, Alba Iulia, 9-10 may, 2016, p. 268.

Catedrala Mântuirii Neamului-motiv de mândrie pentru tineri, nu de răzvrătire

Tânăra generație a fost manipulată în ceea ce privește ridicarea catedralei naționale. Nu Biserica este vinovată că Ministerele Guvernului României au cheltuit banii în mod iresponsabil. Dacă Biserica ar fi administrat Ministerul Sănătății sau oricare alt Minister, cu siguranță, rezultatele ar fi fost altele în România.

Patriarhul Daniel este cel care a reușit să îndeplinească visul predecesorilor prin construirea unei catedrale demne de o capitală europeană. Sunt foarte mulți tineri care nu au citit nimic în legătură cu Biserica Ortodoxă Română și care îi reproșează Preafericitului Părinte Patriarh Daniel inițiativa de a ridica, la București, Catedrala Mântuirii Neamului, un proiect considerat de unii prea mare pentru noi românii, de parcă Dumnezeu nu ne-a dat atâtea bogății și atâtea binecuvântări pe care nu le am administrat spre binele poporului și al neamului nostru. De parcă Preafericitul și arhieriei Sinodului Bisericii Ortodoxe Române și- ar fi construit această Catedrală pentru propriul lor sine, ci nu ca loc de rugăciune înaintea Preabunului Dumnezeu și spre pomenirea tuturor celor care s-au jertfit pentru binele și integritatea țării.

Toți patriarhi predecesori, uitați de unii, dar niciodată de istorie, au militat pentru construirea unei Catedrale naționale. Deși catolic, regelui Carol I îi aparține pentru prima dată ideea construirii unei catedrale și de aceea hotăra să aloce cinci milioane de lei aur, care reprezentau aproximativ 5% din bugetul țării. În plus față de ceilalți patriarhi, Patriarhul Daniel a trecut la aplicarea proiectelor abandonate pe care se depusese praful istoriei. Preafericirea Sa a avut în plus curajul și puterea de a lupta cu bășcălia și răutatea unora, a fost puterea de a scoate la lumină Biserica în vremuri tulburi, a fost puterea și curajul de a-i îndemna pe preoți să iasă din interiorul altarelor, să muncească și să administreze în mod nepărtinitor averea și bunurile Bisericii.

Spitale, nu catedrale!- un deziderat absurd

Ca profesor, la gimnaziu și liceu, am purtat numeroase discuții cu tinerii legate de modul cum își administrează Biserica veniturile bugetare primite din partea statului, discuții care au depășit cu mult programa școlară. Nu m-am ferit niciodată să discut despre orice problemă sesizată de elevi.

Dintre 300 de elevi, care au primit chestionare, 86% au precizat că nu sunt de acord să se facă biserici noi, în situația în care spitalele din România lasă de dorit. Fiecare Minister, la început de an, primește o sumă de bani din bugetul statului pentru a-și desfășura activitatea. Biserica primește o sumă mult mai mică decât nevoile ei. Una dintre cele mai importante nevoi este consolidarea și întreținerea monumentelor istorice aflate în patrimoniu UNESCO. Bisericile

sau mânăstirile incluse în Patrimoniul Mondial UNESCO sunt exemple remarcabile de arhitectură din diferite secole și regiuni. Aceste informații se pot verifica pe site-ul *Institutului Național al Patrimoniului*.

Cu puținii bani de la Statul român, Biserica a înflorit în ultimii ani datorită transparenței pe care preoții, ca buni chivernisitori ai Casei lui Dumnezeu (I Tim. 3, 5), au arătat-o ori de câte ori a fost nevoie. Dacă celelalte ministere ar fi fost administrate de către Biserică, România ar fi arătat cu totul și cu totul altfel. S-ar fi renovat spitalele, școlile și celelalte instituții publice iar drumurile ar fi fost oglindă. Am toată convingerea că dacă Patriarhul nostru ar fi Președintele României un mandat ne-am fi aliniat și noi marilor capitale europene.

O altă problemă care obsedează media sunt veșmintele preoțești sau arhieriești. Tinerii sunt manipulați să creadă că acestea conțin fir de aur și că sunt extrem de scumpe. În realitate, sunt simple materiale țesute (brocard) cu ața metalică aurie iar un mosor nu depășește 30-40 lei. Ei asimilează știrile de la televizor sau din presa scrisă ca fiind reale, nedistorsionate. Nici măcar nu sunt interesați să facă o cercetare minimă referitoare la subiect. Tinerii trebuie să știe că un veșmânt nu depășește prețul unui trening de firmă sau al unui smartphone. În plus, veșmintele liturgice sunt elemente speciale de vestimentație pe care le îmbracă slujitorii altarelor, în cadrul cultului divin public. Ele nu sunt prilej de grandomanie pentru preot sau ceilalți clerici căci în centrul tuturor Tainelor sau ierurgiilor stă Împăratul Hristos cel plin de slavă. Hristos este prezent real în timpul Sfintei Liturghii sub forma pâinii și a vinului de aceea slujba trebuie să fie sobră deoarece Împăratul îngerilor asistă tainic.

Tinerii trebuie să știe că aceste veșminte preoțești nu sunt „născociri popești” ci ele au o bază scripturistică și patristică. În Vechiul Testament Dumnezeu îi poruncește lui Moise și i-a zis: „*Ia pe Aron și împreună cu el și pe fiii lui, veșmintele, mirul de miruit... Apoi a îmbrăcat pe Aaron cu hitonul (tunica), l-a încins cu brâul și l-a îmbrăcat cu meilul (mantia), i-a pus efodul (umărarul) și l-a încins cu brâul efodului și i-a strâns cu el efodul; după aceea i-a pus hoșenul (pieptarul), și în hoșen i-a pus Urim (arătarea) și Tumim (adevărul). Iar pe cap i-a pus chidarul (mitra), iar în partea lui de dinainte tâblița de aur, diadema sfințeniei...*” (Levitic 8, 1-2, 7). Pe lângă aceste veșminte arhieriești din Vechiul Testament mai întâlnim și veșminte ale preoților, pe care aceștia le îmbrăcau atunci când slujeau, referințe despre acestea fiind indicate în Sfânta Scriptură și culoarea lor, precum și formatul lor (vezi Ieșire, capitolul 39). Veșmintele preoților de rând erau alcătuite dintr-un șort și o tunică de in, o cingătoare în mai multe culori și un acoperământ alb pe cap⁷ (Ieș. 28, 40; 29,9; 39, 27-29).

⁷ Dicționar enciclopedic al Bibliei, Editura Humanitas, București, 1999, pp. 269-270.

Întrebuințarea sfintelor veșminte în Biserica creștină este foarte veche. Sfântul Apostol Pavel, în Epistola către Timotei amintește de acestea: „Când vei veni, adu-mi felonul, pe care l-am lăsat în Troada, la Carp”(II Tim 6,13). De asemenea, un felon al Sfântului Apostol Petru s-a aflat în Antiohia, iar despre Sfântul Grigorie cel Mare (Dialogul), Papă al Romei, ni se amintește că avea o haină preoțească a Sfântului Evanghelist Ioan.

Începând cu secolul al IV-lea este cunoscută întrebuințarea în serviciul liturgic a mai tuturor veșmintelor folosite astăzi, după cum arată unele din documentele din acea perioadă. Istoricul bisericesc Eusebiu de Cezareea vorbește despre „preoții iubiți ai lui Dumnezeu, care sunt îmbrăcați cu sfânta tunică, împodobiti cu coroana măririi și acoperiți cu haina preoțească”. Despre Sfântul Împărat Constantin cel Mare consemnează istoricii că a cumpărat veșminte scumpe pentru Biserica Sfintei Învieri din Ierusalim⁸.

O altă știre care obsedează media sau mijloacele de socializare este legată de obiectele pe care le poartă preoții sau arhieriei la gât (cruce pectorală sau engolpion). Se speculează ideea că acestea ar fi de aur sau din materiale prețioase. În realitate, acestea sunt făcute din materiale comune (alamă, inox, cupru, aluminiu sau aliaje) și nu costă decât în jur de 200-400 lei bucata. Oricine poate verifica pe internet prețul acestora la magazinele bisericești online.

Concluzii

Foarte mulți tineri sunt revoltați împotriva Bisericii fără să cunoască abc-ul vieții duhovnicești. Pentru a înțelege teme profunde cu caracter cultural-teologic aceștia au nevoie să cunoască *Catehismul Bisericii Ortodoxe Române, Legea cultelor* publicată în Monitorul oficial și, nu în ultimul rând, *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*. Nici un tânăr serios, cu pretenții culturale, nu trebuie să trăiască cu sentimentul că rețelele de socializare sau mijloacele media sunt veridice și bine intenționate. O documentare serioasă se face în bibliotecă, cu documente în față și, cel mai important, întrebând oameni specializați în domeniu care s-au remarcat prin acribie științifică.

Tinerii în Biserică este o expresie ce se bazează pe perpetuarea relației tineri- Mântuitorul Iisus Hristos și implicarea acestora în viața bisericească, iar fermentul în această relație dialogală este atât preotul paroh, cât și ceilalți oameni implicați în administrația Bisericii. Preotului paroh îi revine misiunea de ai pune în lumină pe tinerii parohiei evidențiind calitățile și pasiunile lor spre bine Bisericii și al neamului.

⁸ A se vedea Pr. Prof. Dr. Ene Braniște, Arhim. Prof. Ghenadie Nițoiu, Pr. Prof. Gheorghe Neda, *Liturgica teoretică – manual pentru seminariile teologice*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2002, pp. 123-125).